

Lietuvos elektros skirstymo bendrovė investuoja į taupymą

日本語訳を18ページに掲載

Lietuvos elektros skirstymo bendrovė AB LESTO šalyje aptarnauja daugiau nei 1,6 mln. klientų ir užtikrina, kad kiekvienas jų galėtų patikimai naudotis elektros energija, gautų aktualias paslaugas. Bendrovei, rinkoje užimančiai natūralią monopolinę padėtį, tenka ir socialinis vaidmuo – ugdyti racionalaus elektros energijos vartojimo tradicijas ir skatinti energijos taupymą.

2013 m. elektros skirstymo bendrovės AB LESTO buvo išskirtiniai – prie bendrovės tinklų prijungta beveik 1700 naujų elektrinių – tai 5 kartus daugiau nei prieš metus ir net 46 kartus daugiau nei 2011 m. Didžiąją dalį (1646 objektai) visų naujai prijungtų elektrinių sudarė saulės jėgainės – instaliuota maksimali jų galia sudaro 55,6 megavato (MW). Taip pat pernai prijungta 40 vėjo jėgainių, kurių bendra instaliuota galia sudaro 7,3 MW, ir 7 biomasės elektrinės – jų galia sudaro 4,19 MW. Bendra prie LESTO tinklų prijungtų saulės jėgainių galia šiuo metu sudaro 68 MW, vėjo – 59 MW (taip pat papildomai 223 MW vėjo jėgainių Lietuvoje prijungta prie perdavimo tinklo operatoriaus AB „Litgrid“).

„Saulės elektrinių plėtotojai praėjusių metų pradžioje skubėjo pasinaudoti itin palankiu buvusiu teisiniu reglamentavimu, užtikrinusiu galimybę gauti palankius elektros energijos supirkimo tarifus. Šiais metais dėl pasikeitusių teisinių aplinkybių rinkoje tikimasi mažesnio aktyvumo“, – teigia Mantas Vaskela, AB LESTO Inovacijų skyriaus vadovas.

Didėjantis šalies ekonominis aktyvumas augina naujųjų vartotojų prijungimo projektų skaičių. Per 2013 m. LESTO prie skirstomųjų tinklų prijungė apie 21 tūkst. naujųjų vartotojų objektų – 14 proc. daugiau nei 2012 m., kuomet prijungta 18 130 naujų vartotojų objektų. Naujų vartotojų prijungtų objektų leistinoji naudoti galia sudarė 297,4 MW – tai 25,6 proc. daugiau nei 2012 m., kuomet leistinoji naudoti galia sudarė 236,8 MW.

2013 metai elektros skirstomojo tinklo operatoriui AB LESTO buvo itin sėkmingi – grupė pirmą kartą nuo veiklos pradžios dirbo pelningai ir uždirbo 47,646 mln. Lt grynojo pelno. Taip pat pasiekti aukščiausi iki šiol elektros energijos tiekimo patikimumo, klientų pasitenkinimo rodikliai. Taip pat ir pats skirstomasis tinklas veikė efektyviausiai iki šiol – bendrovė

Mantas Vaskela

AB LESTO
Strategijos ir vystymo tarnyba
Veiklos plėtros skyrius
Skyriaus vadovas

patyrė mažiausias skirstymo technologiniuose įrenginiuose sąnaudas ir daugiau elektros energijos patiekė vartotojams.

Nevertinant stichinių reiškinių („force majeure“) poveikio, vidutinė neplanuotų elektros energijos persiuntimo nutraukimų trukmė (SAIDI) per 2013 m. vienam vartotojui siekė 72,67 minutes, o vidutinis neplanuotų ilgų nutraukimų skaičius vienam vartotojui (SAIFI) 2013 m. per ataskaitinį laikotarpį siekė 0,96 karto. Palyginimui, 2012 m. šie rodikliai sudarė atitinkamai 76,67 min. ir 1,06 karto. SAIDI, įskaičiuojant „force majeure“ poveikį, per 2013 metus sudarė 153,9 min. (2012 m. – 288,1 min.), o SAIFI – 1,43 karto (2012 m. – 1,83 k.).

LESTO kasmet nutiesia daugiau nei po 1000 km požeminių kabelių linijų. Per 2013 m. LESTO nutiesė 1326 kilometrus 10/6/0,4 kV įtampos kabelių linijų. Kabelių linijos itin sumažina gedimų skaičių eksploatacijos metu, pati linijų eksploatacija tampa pigesnė, be to, oro linijas pakeitus kabeliais gražėja kraštovaizdis.

Siekia efektyvumo

LESTO ilgalaikė strategija iki 2020 m. numato bendrovės siekį būti efektyvia, optimaliai išteklius naudojančia, į kliento pasitenkinimą besiorientuojančia ir visuomenės pasitikėjimą turinčia bendrove. LESTO savo veikla siekia prisidėti prie Europos Sąjungos iniciatyvų taupyti energiją, saugoti aplinką, integruotis į bendrą elektros energijos rinką, tiekti saugią, patikimą ir prieinamą energiją, dinamiškai prisitaikyti prie

besikeičiančios vidinės ir išorinės aplinkos.

„Bendrovė siekia didinti savo vertę dirbdama šiomis kryptimis: didindama klientų aptarnavimo efektyvumą ir kokybę; kurdama modernią, į pokyčius orientuotą organizacinę kultūrą, taikyti šiuolaikinius vadybos metodus, efektyvinti veiklos procesus; mažindama nuostolius elektros energijos tinkle, užtikrindama naujų vartotojų prijungimą ir patikimą tinklo veikimą“, – teigia M. Vaskela.

Europos Sąjunga yra numačiusi šalims narėms, įskaitant ir Lietuvai, energijos vartojimo efektyvumo įpareigojimus. Pagal ES direktyvos reikalavimus yra apskaičiuotas privalomas sutaupyti energijos kiekis Lietuvoje 2014–2020 m. Ši direktyva LESTO reiškia įpareigojimus kiekvienais metais investuoti į naujas energijos taupymo ir efektyvumo didinimo priemones.

LESTO didelį dėmesį teikia veiklos efektyvumo didinimui. Šiuo metu peržiūrima ilgalaikė investicijų strategija, apimanti skirstomojo tinklo modernizavimą, kabelių linijų, kurios yra atsparios gamtos stichijų poveikiui, tiesimą, išmaniųjų apskaitų diegimą, informacines technologijas ir kitas veiklai svarbias sritis. LESTO efektyvinant bendrovės procesus, ne tik mažėja bendrovės sąnaudos, bet ir gerėja klientams teikiamų paslaugų ir aptarnavimo kokybė.

Jau šiuo metu LESTO investuoja į elektros energijos apskaitos prietaisų modernizavimą bei jų automatizavimą – nuotoliniu būdu bendrovė gauna informaciją iš daugiau nei 20 tūkst. verslo klientams įrengtų elektros energijos skaitiklių, tai leidžia nuotoliniu būdu apskaityti daugiau nei pusę LESTO persiunčiamos elektros energijos. Investicijos į apskaitos prietaisų modernizavimą sudarė prielaidas plėtotis Lietuvos elektros biržai, formuotis laisvai elektros energijos rinkai, kurioje vartotojai gali pasirinkti mažiausią kainą ir geriausias paslaugas teikiančius nepriklausomus elektros tiekėjus, gali geriau kontroliuoti suvartojamos elektros energijos kiekius.

LESTO bendradarbiaudama su koncernu “Hitachi” planuoja diegti naujos kartos oro linijas, kuriomis galės efektyviau perduoti elektros energiją. Taip pat vertina galimybę į perdavimo tinklą integruoti elektros energijos kaupimo sprendimus, kurie naudodami atsinaujinančios energijos išteklius ir baterijas aprūpintų tam tikras tinklo dalis elektros energija net ir sutrikus skirstymo tinklo veiklai. Konsultacijos bus teikiamos ir norint išsiaiškinti kaip galima pagerinti SAIDI ir SAIFI rodiklius Lietuvoje bei pasiekti patikimesnį elektros energijos tiekimą.

Kviečia prisijungti prie iniciatyvų

Racionalaus elektros energijos naudojimo skatinimas yra

viena iš prioritetinių LESTO socialinės atsakomybės kryptių, prisidedanti prie aplinkos ir energetinių išteklių tausojimo bei šalies įsipareigojimų vykdant Europos Sąjungos klimato kaitos programą. Vykdomas projektas „Tiek, kiek reikia“ – skirtas kurti racionaliai gyvenančios visuomenės tradicijas – čia ieškoma racionalaus elektros energijos vartojimo būdų tiek buičiai, tiek verslui.

Verslo įmonės jau trečius metus kviečiamos prisijungti prie LESTO įsteigto „Žaliojo protokolo“ – tai vienintelis šalyje susitarimas, kuriuo įmonės ir organizacijos patvirtina, kad yra susipažinusios su aplinką tausojančiomis idėjomis, skatinančiomis racionalų elektros energijos vartojimą, šioms idėjoms pritaria ir pasižada jas taikyti praktikoje.

2013 metais LESTO įteiktas Nacionalinis atsakingo verslo apdovanojimas – bendrovė pripažinta „Metų bendruomeniškiausia įmone“ Lietuvos didelių įmonių kategorijoje.

LESTO įžvelgia didelį potencialą elektromobilių plėtrai ateityje – efektyviau energiją vartojančios naujos technologijos ir jų diegimas automobilių pramonėje tampa vis konkuresnės rinkoje, ypač lyginant su senais, tradicinį iškastinį kurą naudojančiais automobiliais. Įveikti 100 km elektromobiliu kainuoja tik apie 4-8 Lt, todėl elektra yra santykinai pigesnė ir efektyviau vartojama, lyginant su iškastiniu kuru. Bendrovė viena pirmųjų šalyje įsigijo elektromobilį – „Nissan LEAF“.

Viena didesnių bendrovės patiriamų problemų – vagystės iš skirstomojo tinklo įrenginių. Vagysčių apimtys iš skirstomojo tinklo įrenginių 2013 m. buvo panašios kaip ir 2012 m. – nors patirti praradimai buvo 1,3 proc. didesni ir sudarė beveik 1 mln. Lt, vagysčių skaičius sumažėjo 1,7 proc. – užfiksuotos iš viso 825 vagystės. Net 83 proc. visų vagysčių nuostolių patirta dėl transformatorių aušinimo alyvos vagysčių.

2013-ieji metai buvo itin reikšmingi, kovojant su įsisenėjusia vagysčių iš elektros skirstomųjų tinklų įrenginių problema – LESTO, bendradarbiaudama su policija ir kitomis institucijomis, išaiškino 63 nusikalstamas veikas, sulaikyti 39 jas padarę asmenys, vagims skirtos pirmosios realios laisvės atėmimo bausmės. Bendrovė kviečia vietos gyventojus būti budrius ir visais atvejais informuoti apie pastebėtus įtartinus veiksmus šalia elektros įrenginių.

LESTO, atlikdama misiją patikimai tiekti elektros energiją, ir toliau dės visas pastangas didinti acininkų, visuomenės, ir darbuotojų gaunamą vertę. LESTO vizija – būti pavyzdine įmone, turinčia visuomenės pasitikėjimą.

リトアニアの配電事業者が省エネルギー技術に投資

マンタス・バスケラ

AB LESTO イノベーション部門 部長

リトアニア共和国のDSO (Distribution System Operator: 配電事業者) であるAB LESTO (以下、LESTO社) は、160万件以上の顧客を有し、各顧客に電力およびサービスを安定供給している。同国における唯一のDSOである同社は、合理的な電力消費に関する教育活動や、節電を暮らしの習慣にする働きかけなど、重要な社会的役割を負っている。

2013年は、DSOであるLESTO社にとって特別な1年となった。約1,700基の新たな発電所がLESTO社の配電網に接続されたが、これは2012年の5倍、2011年の46倍に当たる。新規に接続された発電所の大半(1,646基)は太陽光発電所であり、設備容量の合計は55.6 MWに上る。また、40基の風力発電所(設備容量7.3 MW)、および7基のバイオマス発電所(設備容量4.19 MW)も配電網に接続された。現在、LESTO社の配電網に接続されている太陽光発電所の合計設備容量は68 MW、風力発電所の合計設備容量は59 MWである[ほかには、送電事業者LITGRID社(LITGRID AB)の送電網に、223 MW相当の風力発電所が接続されている]。

昨年の初頭に、太陽光発電所の開発業者の間で慌ただし動きがあった。太陽光発電所で発電された電力を、有利な固定価格で買い取る制度の恩恵を受けようとしたのである。今年は、法規が改定されたので、市場は大幅に沈静化する見込みである。

リトアニア経済の拡大により、新規顧客も増加している。2013年のLESTO社は新規顧客2万1,000件を配電網に接続したが、これは2012年の1万8,130件から14%の増加である。新規に接続された施設の使用可能容量は297.4 MWに達し、2012年の236.8 MWから25.6%の増加となっている。

また、2013年は、LESTO社が財政的に大きな成功を収めた年でもあった。創業以降初めての黒字となり、4,764万6,000LTL [Lietuvos Litas: リトアニアリタス(リトアニアの通貨単位)] (約19億円)の利益を上げている。また、電力供給の信頼度と顧客満足度においてLESTO社の最高記録を更新できた。配電網の運用も、前年までと比較して最も効率的になっている。技術的な原因による配電損失は

最小となり、顧客にはより多くの電力を供給できた。

天災すなわち不可抗力の影響を除けば、2013年のSAIDI (System Average Interruption Duration Index: 平均停電時間) はユーザー1件当たり72.67分、SAIFI (System Average Interruption Frequency Index: 平均停電回数) は0.96回となる。2012年のSAIDIは76.67分、SAIFIは1.06回であった。また、不可抗力の要素を考慮した場合、2013年のSAIDIは153.9分(2012年は288.1分)、SAIFIは1.43回(2012年は1.83回)となる。

LESTO社は、1年当たり1,000 km以上の地下ケーブルを敷設しており、2013年に敷設した10 kV、6 kV、あるいは0.4 kVのケーブルの総延長は1,326 kmに達した。地下ケーブルの採用によって操業時の障害発生件数が大幅に減少し、開発コストも低下しているほか、架空ケーブルからの移行によって景観も改善されている。

効率の追求

2020年に向けたLESTO社の長期戦略では、企業目標の達成に重点が置かれている。すなわち、経営の効率化、リソースの効果的な活用、顧客満足度を重視する方向への転換、および、企業として社会からより信頼されることである。LESTO社は、その事業を通じて、エネルギーの節約、環境保護、共同電力市場との一体化、安全で信頼性の高い、安価なエネルギーの供給、絶え間なく変化する国内外の環境への果敢な対応などにおいて、EUの取り組みに積極的に貢献する計画である。

顧客サービスの効率および品質の向上、最新の経営方式の適用と、即応性の高い先進的な企業文化の確立、日常業務の成果主義、配電網における損失の低減、新規顧客の接続の安定確保、および信頼性の高い配電網運用といった各分野で、企業価値を高めることに取り組んでいる。

EUは、リトアニアを含む加盟国に対して、エネルギーの効率的な消費に関する義務を課している。このEU指令によれば、リトアニアに対しては、2014~2020年の間に削減すべきエネルギー量が要件として定められている。そのため、LESTO社は毎年、エネルギー節約と効率向上の

施策に投資をすることになる。

LESTO社は、事業の効率化に大きな関心を寄せている。現在は、配電網の更新、自然災害への耐性が高いケーブルの導入、スマートメーターの装着、IT (Information and Communication Technology: 情報通信技術) などの重要な日常業務に関する、長期的な投資戦略の見直しなどを行っている。事業の効率化が進めば、経営コストの減少だけではなく、サービス品質の向上にもつながる。

また、メーターシステムの更新および自動化への投資は既に実施されている。このシステムでは、2万件を超える事業者顧客から遠隔モードで情報を受け取ることができ、配電の半分以上に関する課金処理を可能とする。メーターシステム更新への投資は、リトアニアの電力市場の発展にとってよい環境作りとなった。顧客は、独立した電力供給企業の中から、最も低料金で、かつサービスが最も良質なものを選択できるのである。また、顧客自身が電力消費をより細かく管理することも可能となった。

日立との提携を通じて、LESTO社は、さらに効率的な電力供給を可能にする新世代のOHラインの導入を計画している。両社はまた、配電網に蓄電ソリューションを統合することの可能性を検討している。再生可能エネルギーと蓄電池が一体となったソリューションを導入できれば、配電網に障害が発生した場合でも、電力網の一部に対する電力供給が可能になる。加えて、リトアニアにおけるSAIDIとSAIFIを向上させ、信頼性の高い電力供給を達成する方法についても、コンサルティングが提供される予定である。

構想への参加を呼び掛け

LESTO社のCSR (Corporate Social Responsibility: 企業としての社会的責任) 活動における重点分野の1つとして、合理的な電力消費の推奨がある。この活動は、環境およびエネルギー資源の保護だけでなく、EUの気候変動対策におけるリトアニアの義務にも貢献している。「As much as needed」(必要なだけ) プロジェクトでは、より合理的な社会を指向する習慣を作り出すことを目的として、日常生活やビジネスにおける合理的な電力消費方式を模索している。

例えば、既に3年間にわたって、各企業に「グリーンプロトコル」構想への参加を呼び掛けている。これは、「グリーンプロトコル」に参画している企業や組織が、環境保護の理念を理解し、合理的なエネルギー消費の推進に取り組み、それらを自らも実践していることを証する、リトアニアで唯一の協定である。

2013年には、責任ある企業に与えられる国家的な賞を受賞し、大企業部門で「最も社会指向の企業」と認められた。

また、電気自動車の発展に大きな将来性を見出している。新たな省エネルギー技術が開発され、自動車産業に導入されているが、こうした技術を採用した自動車は、化石燃料で走る自動車と比べ、市場での競争力が増している。電気自動車で100 km走るコストはわずか4LTL~8LTL (約160円~320円) であるため、電気は化石燃料よりもコストが低く、効率的な使用が可能である。LESTO社は、リトアニアで最初に電気自動車「日産LEAF (リーフ)※」を購入した企業の1つである。

LESTO社が抱える最大の問題の1つとして、配電網設備からの盗難が挙げられる。配電網からの盗難件数は2012年とほぼ同じだが、被害額は増しており、およそ100万LTL (約4,000万円) に上った。合計件数は1.7%減少し、825件である。全被害の83%は、変圧器の冷却オイルの盗難であった。

2013年は、配電網設備からの盗難問題について対策をとった特別な年であった。LESTO社は警察などの機関と連携して、63件の犯行を突き止めている。結果として39人が逮捕され、その一部は収監された。LESTO社では、電気設備の近くで疑わしい行為を発見したら通報するよう、地域社会に協力を求めている。

LESTO社は、信頼性の高い電力供給という使命を果たし、株主、社会、従業員にとっての企業価値を高められるよう、あらゆる努力を惜しまない。国民から信頼される、代表的な企業となることをめざしている。

※LEAF(リーフ)は日産自動車株式会社の登録商標です。